

EASO gyakorlati útmutató: Személyes meghallgatás

*EASO gyakorlati útmutató
sorozat*

2014. december

***A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire
segít Önnek választ találni.***

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

ISBN 978-92-9243-426-7

doi:10.2847/603657

BZ-04-14-990-HU-N

© Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal, 2015

Sem az EASO, sem más, a nevében eljáró személy nem tehető felelőssé az itt szereplő információk esetleges felhasználásáért.

EASO gyakorlati útmutató: Személyes meghallgatás

*EASO gyakorlati útmutató
sorozat*

2014. december

Ez a gyakorlati útmutató az EASO minőségügyi mátrix módszertannal összhangban készült. Az EASO ezúton szeretne köszönetet mondani az EU-tagállamok szakértőinek, valamint (az Európai Bizottság, az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága és a Menekültek és Száműzöttek Európai Tanácsa képviselőiből álló) referenciacsoportnak a gyakorlati útmutató elkészítésében való aktív közreműködésükért és támogatásukért.

Bevezetés

Miért készült ez a gyakorlati útmutató? Az EASO „Személyes meghallgatás” című gyakorlati útmutatója arra szolgál, hogy gyakorlati ellenőrzőlistaként, illetve rövid iránymutatásként segítse az Európai Unióban és azon kívül dolgozó, vizsgálatot végző tisztviselők napi munkáját. Az útmutató azért jött létre, hogy támogassa az uniós tagállamokat a közös európai menekültügyi rendszer (KEMR) szerinti létfontosságú kötelezettségeik egyikének teljesítésében: abban a kötelezettségükben, hogy a kérelmezőnek tisztességes és tényleges lehetőséget adjanak a kérelmét megalapozó indokok ismertetésére, amiben meghatározó szerepe van a személyes meghallgatásnak. Az útmutató a vonatkozó jogi követelményeknek megfelelően épül fel, ugyanakkor gyakorlati, a vizsgálatot végző tisztviselők napi munkájában alkalmazható szemléletet tükröz. Megfelel annak az igénynek, hogy az említett közös előírásokat a végrehajtásukkal szembeni közös hozzáállásba kell átültetni.

Hogyan kapcsolódik ez a gyakorlati útmutató az EASO többi támogatási eszközéhez? Az EASO összes támogatási eszközéhez hasonlóan a személyes meghallgatásról szóló gyakorlati útmutató is a KEMR közös előírásain alapul. Az EASO feladata, hogy támogassa a tagállamokat, többek között a közös képzéssel, közös minőséggel, közös származási országra vonatkozó információkkal. Ez az útmutató ugyanebbe a keretbe épül be, és a többi rendelkezésre álló eszköz kiegészítésének kell tekinteni. Elsődleges szempont volt, hogy összhangban legyen az említett eszközökkel, különösen, ami az EASO képzési program szorosan kapcsolódó moduljait illeti, amilyen például a meghallgatási technikákról, a veszélyeztetett személyek meghallgatásáról és a gyermekek meghallgatásáról szóló modul. A gyakorlati útmutató semmiképpen nem helyettesítheti az alapképzést és továbbképzést, amelynek feladatát az említett modulok látják el. Bár a modulok alapos tudást, szakismereteket és hozzáállással kapcsolatos képzést nyújtanak, ez a gyakorlati útmutató arra törekszik, hogy következetes tartalmat és hozzáállást közvetítsen egy olyan eszköz formájában, amely támogatja a vizsgálatot végző tisztviselők napi munkáját.

Ez az EASO minőségügyi mátrix folyamata keretében kidolgozott gyakorlati útmutató kísérleti változata. Az utána következő újabb gyakorlati útmutatókkal együtt kell kezelni; a következő kettő a bizonyítékok értékeléséről és a különleges szükségletekkel rendelkező személyek felismeréséről fog szólni.

Mi szerepel ebben a gyakorlati útmutatóban? Az útmutató támogatja az EASO képzési programjával összhangban lévő strukturált meghallgatási módszert. Ez a strukturált módszer keresztülvezeti a felhasználót az egyes fázisokon: ezek a személyes meghallgatásra való felkészülés (1. szakasz), a meghallgatás megkezdése és a tájékoztatás (2. szakasz), a meghallgatás lebonyolítása (3. szakasz), beleértve a kérelem lényegével kapcsolatos iránymutatást, amelyet a meghallgatás során fel kell deríteni (4. szakasz), és végül a meghallgatás lezárásával és a meghallgatás utáni tevékenységekkel (5. szakasz) zárul.

Hogyan készült ez a gyakorlati útmutató? Az útmutatót a tagállamok szakértői állították össze az EASO támogatásával. A munkát egy referenciacsoport is segítette, amely az Európai Bizottság, az UNHCR és a Menekültek és Száműzöttek Európai Tanácsa (ECRE) képviselőiből állt. Az útmutatót ezután az összes tagállam megvitatta és elfogadta. Az útmutató egyesíti az összegyűjtött szakértelmet, tükrözi a közös előírásokat és azt a közös célt, hogy a menekültügyi eljárások magas színvonalúak legyenek.

Kinek kell használnia ezt a gyakorlati útmutatót? Az útmutató elsősorban arra szolgál, hogy támogassa a vizsgálatokat végző tisztviselők napi munkáját. Hasznos az újonnan kinevezett, vizsgálatokat végző tisztviselők számára, akik további iránymutatást kaphatnak belőle, de a többéves tapasztalattal rendelkező tisztviselőknek is, akik egyfajta emlékeztetőként használhatják a munkájuk során. Az útmutató emellett az önértékelés és a minőségi felügyelet eszközeinek is tekinthető. Kisebb kiigazításokkal minőségértékelési eszközként is alkalmazható, és bármelyik olyan szereplő számára hasznos lehet, aki érintett a menekültügyi eljárásnak ebben a döntő szakaszában.

Hogyan kell használni ezt a gyakorlati útmutatót? Az útmutató három, egymással kölcsönösen összekapcsolódó szintből épül fel. Az első egy ellenőrzőlista, amely gyors áttekintést ad az egyes szakaszok fontos elemeiről, a személyes meghallgatásra való felkészüléstől a meghallgatás lezárásáig és az önreflexióra szánt időig. A második szint rövid útmutatást ad, az ellenőrzőlistában szereplő elemek kifejtésével és kiegészítésével. A harmadik szint hivatkozik az iránymutatásban említett nemzetközi, európai uniós és nemzeti jogi eszközökre. **A szintek között interaktív átjárást biztosítanak a hiperhivatkozások**, ami elektronikus használat esetén növeli az útmutató praktikusságát.

Hogyan kapcsolódik ez a gyakorlati útmutató a nemzeti jogszabályokhoz és gyakorlathoz? Ez az útmutató a puha konvergencia eszköze, amely tükrözi a közös előírásokat, ugyanakkor a jogalkotásban, az iránymutatásokban és a gyakorlatban helyet hagy a nemzeti eltéréseknek. A nemzeti hatóságok az útmutatóban kijelölt helyekre beépíthetik a saját jogszabályaik és iránymutatásaik megfelelő részeit, hogy a vizsgálatokat végző tisztviselők egy forrásból kapjanak teljes körű eligazítást a személyes meghallgatáshoz.

EASO gyakorlati útmutató: Ellenőrzőlista a személyes meghallgatáshoz

1. szakasz: Felkészülés

- A felkészülés fontossága
- Ismerkedés az ügyvel
 - Információgyűjtés a konkrét ügyről
 - Az ügyiratban szereplő információk elolvasása
 - A meglévő adatbázisok ellenőrzése
 - A megfelelő származási országra vonatkozó információk (COI) tanulmányozása
 - A lényeges tények meghatározása
 - A releváns nem nemzetközi védelmi kérdések meghatározása
 - A különleges eljárási szükségletek meghatározása
 - Kísérővel érkező és kísérő nélküli kiskorúak
 - Fogyatékosággal élő személyek
 - Idősek
 - Várandós nők
 - Egyedülálló szülők kiskorú gyermekkel
 - Emberkereskedelem áldozatai
 - Mentális zavarokkal küzdő személyek
 - Kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichológiai, fizikai vagy szexuális erőszak más formáját elszenvedő személyek
 - Az idevonatkozó iránymutatás tanulmányozása
 - Mentális felkészülés
 - Ügykezelési terv készítése
- Gyakorlati előkészületek
 - Alkalmas tisztviselő és tolmács
 - A helyiség kialakítása és a helyi eljárások
 - Biztonsági szempontok

2. szakasz: A meghallgatás megkezdése

- Bizalmi légkör kialakítása és fenntartása
 - Professzionális hozzáállás
 - A kérelmező közvetlen megszólítása
 - Megfelelő hangnem és testbeszéd használata
- A kérelmező kilétének ellenőrzése
- Üdvözlés/bemutatkozás
 - Formálisan üdvözlje a kérelmezőt, és magyarázza el, mi a szerepe a helyiségben tartózkodó személyeknek
 - Győződjön meg arról, hogy a tolmács és a kérelmező értik egymást
 - Kérdezze meg a kérelmezőt a különleges szükségleteiről
 - Biztassa a kérelmezőt, hogy jelezze, ha kommunikációs és/vagy megértési nehézségei támadnak
- A kérelmező tájékoztatása
 - A meghallgatás céljának ismertetése
 - Tájékoztatás a meghallgatás keretéről és felépítéséről
 - Tájékoztatás a szünetekről
 - Tájékoztatás a titoktartásról
 - Tájékoztatás a kérelmező kötelezettségeiről/az együttműködés köteleességéről
 - Megfelelő esetben tájékoztatás arról, hogy a meghallgatásról felvétel készül
 - Tájékoztatás az írásbeli jegyzőkönyvről

3. szakasz: A meghallgatás lebonyolítása

- Attitűd**
 - Semlegesség
 - Ítélezéstől mentes hozzáállás
 - A kultúrafüggő feltételezésekből, értékekből vagy elvárásokból eredő félreértések kerülése
- A meghallgatási helyzet irányítása**
 - A párbeszéd irányítása
 - A tolmács irányítása
- Kötetlen elbeszélés**
 - Mutassa be a kötetlen elbeszélést
 - Figyelmes hallgatásával bátorítsa a kérelmezőt
- Vizsgálati szakasz**
 - Az irány kijelölése
 - A megértés ellenőrzése
- Meghallgatási technikák és kérdéstípusok**
 - Fogalmazzon egyszerűen
 - Tegyen fel kiegészítendő kérdéseket
 - Az eldöntendő kérdéseket helyesen tegye fel
 - Tegyen fel tisztázó és visszaigazoló kérdéseket
 - Tegyen fel korrekt kérdéseket, helyesen és tisztességesen kérdezzen
 - A kérelmező képességeinek és iskolázottságának megfelelően tegye fel a kérdéseket
- Lehetőség a következetlenségek tisztázására**

4. szakasz: A kérelem lényegi része

- Információgyűjtés a múltbeli üldöztetésről vagy súlyos bántalmazásról
 - Mi történt?
 - Ki(k) volt(ak) az üldöztetés/súlyos bántalmazás áldozata(i)?
 - Kitől eredt az üldöztetés/súlyos bántalmazás?
 - Mikor történt?
 - Hol történt?
 - Miért történt?
 - Milyen dokumentumokkal és bizonyítékokkal támasztotta alá a kérelmet (megfelelő esetben)?
- Kérdezzen az üldöztetéstől vagy súlyos bántalmazástól való félelemről
 - A kérelmező szerint mi történhet vele, ha hazatér?
 - Miért gondolja úgy a kérelmező, hogy ez megtörténne?
 - A származási országába való visszatérés esetén kitől eredne a feltételezett üldöztetés/súlyos bántalmazás?
- Derítse fel az üldöztetés okait
 - A kérelmező tényleges vagy vélt tulajdonságaira vonatkozó követő kérdések helye
 - Bizonyos kérdéseket esetenként hivatalból kell feltenni
- Derítse fel a kiegészítő védelem indokait
 - Bizonyos kérdéseket esetenként hivatalból kell feltenni
- Megfelelő esetben derítse fel a védelem más formáinak lehetőségét
- Érdeklődjön a származási országban igénybe vehető védelemről
 - Próbált már a kérelmező védelmet kérni a megfelelő hatóságtól/szereplőtől?
 - Ha igen, melyik védelmet nyújtó hatóságtól/szereplőtől kérte, és mi lett az eredménye?
 - Ha nem, miért nem?
- Megfelelő esetben kérdezzen a belső védelemről mint alternatíváról
 - A kérelmező származási országában van „biztos menedék”?
 - A menedék jogilag és a gyakorlatban hozzáférhető, és a kérelmezőtől ésszerűen elvárható, hogy ott telepedjen le?
- Megfelelő esetben vizsgálja meg a meglévő kizáró okokat
 - Az 1951. évi genfi egyezmény 1. cikkének D. és E. pontja
 - Az 1951. évi genfi egyezmény 1. cikkének F. pontja

5. szakasz: A meghallgatás lezárása

- Győződjön meg arról, hogy a meghallgatás során a kérelem valamennyi lényeges szempontjára kitérték
 - Foglalja össze a védelem iránti kérelemben megadott összes okot, és kérdezze meg a kérelmezőt, hogy helyes-e az összefoglalás
 - Kérdezze meg a kérelmezőt, hogy szeretné-e még valamivel kiegészíteni
- Ismét győződjön meg arról, hogy a tolmács és a kérelmező értik egymást
- Megfelelő esetben másoknak is adjon lehetőséget a jogaik gyakorlására
- Tájékoztassa a kérelmezőt az eljárás következő szakaszairól
 - Körülbelül mikor hozzák meg a határozatot?
 - Hogyan értesítik a kérelmezőt a határozatról?
 - Ki fogja meghozni a határozatot (adott esetben)?
 - A fellebbezéshez való jog a kérelem elutasítása esetén
 - Kedvező válasz esetén: okmányok, családegyesítés, munkavállalási jog stb.
 - Megfelelő esetben a határozat meghozataláig a kérelmezőt megillető jogok és juttatások
- Ha ebben a szakaszban alkalmazható, adjon lehetőséget a kérelmezőnek arra, hogy megtegye észrevételeit a meghallgatási jegyzőkönyvvel kapcsolatban
- Adjon lehetőséget a kérelmezőnek a kérdésésre
- Meghallgatás utáni tevékenység: gondolja végig a meghallgatást
 - A meghallgatás értékelése
 - Önértékelés és visszatekintés

EASO gyakorlati útmutató: Útmutatás a személyes meghallgatáshoz

1. rész: Felkészülés [vissza]

A meghallgatás előtti szakasz meghatározhatja a meghallgatás minőségét. A vizsgálatot végző tisztviselő akkor végzi jól a munkáját, ha felkészülten lép be az interjúszobába.

1.1. A felkészülés fontossága [vissza]

A felkészülés a sikeres meghallgatás kulcsa. Minél felkészültebb a vizsgálatot végző tisztviselő, annál eredményesebb lesz a meghallgatás, és annál több érdemi kérdés fog elhangozni. A felkészülés elmulasztása időpazarlást jelent a meghallgatáson, gyakran irreleváns kérdéseket eredményez, és oda vezethet, hogy újabb meghallgatásra lesz szükség.

A vizsgálatot végző tisztviselő felelőssége, hogy előre tudjon időt szánni az ügy részleteivel való ismerkedésre, hogy jól felépített meghallgatást bonyolíthasson le, és megkíséreljen foglalkozni minden olyan kérdéssel, amely még a meghallgatás megkezdése előtt merült fel.

A meghallgatásra elegendő időt kell hagyni. Az alapos felkészüléssel a meghallgatást végző tisztviselő biztosítja, hogy a rendelkezésre álló időt az igény lényegére lehessen fordítani, és ne a kérelem szempontjából kevésbé jelentős kérdésekkel teljen. A kérelem igazságos elbírálásához alapvető fontosságú a hatékony meghallgatás, amely összegyűjti a releváns bizonyítékokat az igény legfontosabb aspektusairól.

1.2. Ismerkedés az ügygel [vissza]

1.2.1. Információgyűjtés a konkrét ügyről [vissza]

a) Az ügyiratban szereplő információk elolvasása [vissza]

Az ügyiratot ki kell kérni, ha nem áll rendelkezésre. A vizsgálatot végző tisztviselőnek át kell néznie – ha hozzáférhető – a kérelem űrlapját, a regisztrációs meghallgatást, az összes írásbeli nyilatkozatot, a személyazonosító és igazoló dokumentumokat, a speciális szükségletekre vonatkozó szűrés eredményét, ideértve az orvosi szakvéleményeket és egyéb rendelkezésre álló információkat.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek meg kell keresnie minden olyan dokumentumot, amelyet esetleg le kell fordítani, és a nemzeti eljárások szerint meg kell tennie a szükséges lépéseket.

b) A meglévő adatbázisok ellenőrzése [vissza]

A kérelem értékelésében szerepe lehet a hozzáférhető adatbázisokban vagy rendszerekben tárolt információknak. Az ilyen rendszerekben különösen a kérelmező személyazonosságára, állampolgárságára, családi állapotára, személyes körülményeire és migrációs múltjára vonatkozó kiegészítő információkat vagy dokumentumokat lehet találni.

1.2.2. A megfelelő származási országra vonatkozó információk (COI) tanulmányozása [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek ismernie kell a kérelmező származási országában fennálló helyzetet, az állítólagos üldöztetés vagy súlyos bántalmazás idején éppúgy, mint aktuálisan. Amennyiben erről még nincs hozzáférhető

információ, előfordulhat, hogy a vizsgálatot végző tisztviselőnek ki kell kérnie vagy kutatnia a kérelemre vonatkozó információkat. A vizsgálatot végző tisztviselőt nem befolyásolhatja az, ha nincs a személy elmondásának megfelelő, származási országra vonatkozó információ.

A származási országról számtalan forrásból hozzá lehet jutni pontos, naprakész információkhoz, például a nemzeti COI-egységektől, az EASO-tól, az UNHCR-től és más érintett emberi jogi szervezetektől.

1.2.3. A lényeges tények meghatározása [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a már meglévő információ mennyiségétől függően a felkészülése során meg kell próbálnia meghatározni a kérelemben szereplő lényeges tényeket. A lényeges tények azok a tények, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a menekült vagy kiegészítő védelemre jogosult személy meghatározásához. A vizsgálatot végző tisztviselőnek mindazonáltal nyitottnak kell lennie, és figyelembe kell vennie az eljárás során esetleg felmerülő új tényeket.

A lényeges tényekről bővebben a [4. szakaszban](#) olvashat.

1.2.4. A releváns nem nemzetközi védelmi kérdések meghatározása [\[vissza\]](#)

Néhány tagállamban a vizsgálatot végző tisztviselőnek esetleg meg kell keresnie azokat az okokat, amelyek nem tartoznak bele a menekült vagy kiegészítő védelemre jogosult személy meghatározásába, de amelyeket a nemzeti szabályok szerint az eljáró hatóságnak szintén figyelembe kell vennie. A nemzeti jogszabályoktól függően az ilyen okok közé tartozhatnak a humanitárius és/vagy kivételes okok, családi, magánéleti vagy orvosi okok.

Ha vannak olyan nem nemzetközi védelmi okok, amelyeket meg kell vizsgálni, ezekről itt talál információt: [\[nemzeti jogszabályra és/vagy útmutatóra mutató hivatkozás besúrása\]](#).

1.2.5. A különleges eljárási szükségletek meghatározása [\[vissza\]](#)

A veszélyeztetett kérelmező (különleges eljárási szükségletekkel rendelkező kérelmező) munkameghatározása szerint, amelyet a [2013/32/EU irányelv \(APD-átdolgozás\) 2. cikkének d\) pontja](#) alapján dolgoztak ki az EASO képzési programhoz: „Veszélyeztetett kérelmező az olyan kérelmező, aki egyéni körülményei miatt csak korlátozott mértékben tudja megérteni és érdemben képviselni a saját ügyét vagy teljes mértékben részt venni az eljárásban.”

A kérelmezőnek a származási országában, az utazás során vagy a menedék országában szerzett tapasztalatai komoly hatással lehetnek erre. A nyelvi akadályok vagy az általa megtapasztalt társadalmi kirekesztettség érzése fokozottan veszélyeztetett helyzetbe sodorhatja.

A következő szakaszokban a különleges szükségletekkel rendelkező személyek gyakoribb kategóriáiról szóló tudnivalókat foglaltuk össze.

a) Kísérővel érkező és kísérő nélküli kiskorúak [\[vissza\]](#)

(az APD-átdolgozás 15. cikke)

A 18 év alatti gyermekeket lehetőség szerint olyan tisztviselőnek kell meghallgatnia, aki ezirányú képzésben részesült. A gyermekek meghallgatását gyermekbarát módon kell lebonyolítani. A vizsgálatot végző tisztviselőnek a nyelvhasználatát vagy hangnemét például a konkrét kérelmezőhöz és az illető életkorához és megértési szintjéhez kell igazítania. Tanulmányozni kell a nemzeti jogszabályokat és eljárásokat a különleges intézkedések érdekében, különösen azért, hogy a kiskorú kérelmező számára a meghallgatás körülményei között meg lehessen teremteni a szükséges támogató kereteket, amilyen például kísérő nélküli kiskorúak esetében a gyám jelenléte a meghallgatáson.

b) Fogyatékossgal élő személyek [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek mérlegelnie kell, hogy szükség van-e különleges gondozásra és támogatásra. A vizsgálatot végző tisztviselőnek figyelembe kell vennie a fogyatékossgág jellegét, és ennek megfelelően kell eljárnia, mivel a különböző fogyatékossgágok más-más intézkedéseket igényelnek.

c) Idősek [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek mérlegelnie kell, hogy szükség van-e különleges gondozásra és támogatásra. A meghallgatást végző tisztviselőnek például meg kell vizsgálnia, hogy korlátozott mozgásképesség esetén lehet-e különleges segítséget nyújtani a kérelmező támogatására. A vizsgálatot végző tisztviselőnek megfelelő kérdezői technikákat kell alkalmaznia, és szükség esetén rendszeres szünetet kell feljárnlnia.

d) Várandós nők [vissza]

A várandós nőknek is meg kell jelenniük a meghallgatásukon, kivéve, ha nagyon előrehaladott az állapotuk vagy orvosi problémáik vannak. Amennyiben ez a helyzet, a nemzeti gyakorlat szerint erről orvosi igazolást lehet kérni. A várandós nők fizikai szükségletei eltérőek lehetnek, és a meghallgatást végző tisztviselőnek tudatában kell lennie ezeknek a meghallgatás lebonyolítása során.

e) Egyedülálló szülők kiskorú gyermekkel [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek gondoskodnia kell a megfelelő szervezésről annak érdekében, hogy a szülőknek ne a gyermekeik jelenlétében kelljen beszámolniuk a személyes áldozattá válásról vagy megaláztatásról. Ha például a kérelmezőnek nem áll módjában megfelelő gyermekgondozásban elhelyezni a gyermekét, ebből szükség-szerűen következik, hogy a meghallgatást olyan időpontra és helyszínre kell szervezni, ahol a gyermekfelügyelet igénybe vehető.

f) Emberkereskedelem áldozatai [vissza]

A nemzetközi védelem esetleges szükségességének sérelme nélkül, az emberkereskedelem áldozatait az emberkereskedelem megelőzéséről, az ellene folytatott küzdelemről és az áldozatok védelméről szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU irányelvnek megfelelően különleges jogok illetik meg. Amennyiben az erre utaló jeleket felismerik, az ilyen eseteket az emberkereskedelemmel foglalkozó illetékes hatósághoz kell utalni.

g) Mentális zavarokkal küzdő személyek [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek mérlegelnie kell, hogy a kérelmező értelmi képességei lehetővé teszik-e a meghallgatáson való részvételt. Olyan esetben, ha a kérelmező bármilyen okból nem alkalmas a meghallgatásra, a kitézött meghallgatást el kell halasztani vagy el kell tekinteni tőle.

Amennyiben a kérelmező a meghallgatásra alkalmasnak és képesnek minősül, ezután kell mérlegelni, hogy van-e mód bármilyen különleges gyakorlati intézkedésre annak érdekében, hogy a kérelmező különleges szükségleteit szem előtt lehessen tartani.

h) Kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichológiai, fizikai vagy szexuális erőszak más formáját elszenvedő személyek [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek tisztában kell lennie azzal, hogy az ilyen traumatikus élményeket elszenvedő áldozatoknak különös nehézségeket okozhat, ha ismételten elő kell adniuk a nemzetközi védelem iránti

kérelmüket. A nehézség egyrészt az elmesélendő élmények kényes természetéből eredhet, másrészt az olyan korábbi tapasztalatokból, amelyek a kérelmezőt a hatáskörrel rendelkező tisztviselők részéről érhatték. Ha tehát a vizsgálatot végző tisztviselő a felkészülés során észreveszi, hogy a kérelmező az erőszak ilyen súlyos formáit szenvedte el vagy trauma jeleit mutatja, emlékeztetnie kell magát arra, hogy ezt a meghallgatás során vegye figyelembe tényezőként, és ilyen körülmények között tanúsítson különös gondosságot és érzékenységet. A vizsgálatot végző tisztviselőnek tudnia kell és el kell fogadnia, hogy a traumatikus események egy részéről a kérelmező nem feltétlenül tud vagy akar részleteket mondani.

1.2.6. Az idevonatkozó iránymutatás tanulmányozása [\[vissza\]](#)

Az ügy anyagának áttekintése után a vizsgálatot végző tisztviselőnek tekintettel kell lennie minden olyan jogi elvire, amelynek esetleg jelentősége lehet abból a szempontból, hogy mit kell kideríteni a meghallgatáson. Meg kell határozni a kérelem tényállását az alkalmazandó jogszabály és joggyakorlat keretei között. Kétség esetén a vizsgálatot végző tisztviselőnek hivatkoznia kell a megfelelő jogi rendelkezésekre, valamint a saját nemzeti hatóságánál alkalmazott egyedi iránymutatásokra.

1.2.7. Mentális felkészülés [\[vissza\]](#)

A meghallgatás megkezdése előtt fontos, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő mentálisan felkészüljön azzal, hogy emlékezteti magát, hogy minden ügyet a lényegi szempontjai alapján kell vizsgálni.

A meghallgatásra való mentális felkészülés során a tisztviselőnek fel kell tennie magának a kérdést, hogy az ügyvel kapcsolatban milyen attitűdök, gondolatok vagy preconcepciók befolyásolhatják a tárgyilagosságát, és törekednie kell ezek elkerülésére.

A traumatikus élmények felidézése a kérelmező számára fájdalmas lehet. A vizsgálatot végző tisztviselőnek azzal is tisztában kell lennie, hogy a beszámoló rá milyen hatással lehet. A kínzások leírása vagy az elszenvedett sérülésekről készült fényképek megrázóak lehetnek, és hosszú távú hatással járhatnak. A vizsgálatot végző tisztviselőnek a tolmácsot érő potenciális hatással is tisztában kell lennie, és lehetőség szerint még a meghallgatás megkezdése előtt tájékoztatnia kell őt az arra utaló jelekről, hogy a meghallgatás során nehéz helyzetek állhatnak elő.

1.2.8. Ügykezelési terv készítése [\[vissza\]](#)

Mindegyik vizsgálatot végző tisztviselő kialakítja a saját egyéni felkészülési módszerét. A rendelkezésre álló információktól függően hasznos lehet időrendbe állítani a kérelemben szereplő lényeges tényeket, hogy erre később támaszkodni lehessen a meghallgatás során. Az ilyen kronológiai szemlélet mellett az ügykezelési tervnek logikus vagy tematikus felépítése is lehet. Ez a felépítés olyankor is hasznos lehet, amikor eljön az ideje a kérelemről szóló határozat megfogalmazásának.

Az előre elkészített hosszú kérdéssor gátat szabhat a meghallgatás folyamának, és a szándékával ellentétes hatást érheti el. Éppen ezért úgy tartják, hogy a kérelem szempontjából fontos területeket/elemeket összefoglaló vázlat hasznosabbnak szokott bizonyulni.

1.3. Gyakorlati előkészületek [\[vissza\]](#)

Ahhoz, hogy a meghallgatást a kijelölt időpontban, zökkenőmentesen le tudja bonyolítani, a vizsgálatot végző tisztviselőnek gondoskodnia kell arról, hogy minden előzetes intézkedés megtörténjen a biztonságos környezet megteremtése érdekében. Az ilyen interjúkörnyezet segít abban, hogy a lehető legtöbb releváns információhoz jussunk, ami a jó döntéshez elengedhetetlen.

Ha a nemzeti jogszabály és/vagy iránymutatás úgy rendelkezik, a vizsgálatot végző tisztviselőnek el kell végeznie a szükséges egyeztetést a kérelmező jogi képviselőjével.

A munka szakmaiságának megőrzése érdekében a meghallgatás lebonyolítására felkért személynek mindig ügyelnie kell arra, hogy a ruházata illendő, a célnak megfelelő legyen.

1.3.1. Alkalmas tisztviselő és tolmács [vissza]

(az APD-átdolgozás 15. cikke)

A kérelmezővel azonos nemű tisztviselőre vagy tolmácsra vonatkozó kérésnek lehetőség szerint helyt kell adni, kivéve, ha az eljáró hatóság okkal feltételezi, hogy az ilyen kérés olyan indokokon alapul, amelyek nem kapcsolódnak ahhoz, hogy a kérelmezőnek nehézséget okoz a kérelmében szereplő indokok összefüggő bemutatása.

Minden eszközzel arra kell törekedni, hogy a kérelmező teljes körű, pontos beszámolót tudjon adni, amihez a vizsgálatot végző tisztviselő és a tolmács kijelölésénél figyelembe kell venni, hogy a nemük miatt a kérelmező ne érezze magát kényelmetlenül vagy fenyegetve. Ha a kérelmező nemi erőszaknak vagy szexuális bántalmazásnak esett áldozatul, ez létfontosságú.

A kérelmező néhány esetben jelezheti, hogy inkább ellenkező nemű meghallgatót és/vagy tolmácsot szeretne. Néhány tagállamban az a kialakult gyakorlat, hogy az ilyen kéréseket lehetőség szerint teljesítik.

Gyermekek meghallgatása esetén a vizsgálatra kijelölt tisztviselőnek rendelkeznie kell a meghallgatás gyermekbarát lebonyolításához szükséges ismeretekkel és készségekkel.

Egyes országokban másfajta, a kérelmezők profilján alapuló specializációk is előfordulhatnak.

1.3.2. A helyiség kialakítása és a helyi eljárások [vissza]

A kérelmezőt titoktartási okokból rendes esetben egyedül vagy a jogi képviselője, illetve kísérő nélküli kiskorú esetén a gyámja társaságában hallgatják meg. A nemzeti jogszabályoktól és gyakorlatoktól függően más személyek is jelen lehetnek, például az UNHCR képviselői, vagy jogi vagy más tanácsadást, érzelmi vagy orvosi támogatást nyújtó személyek. Ez különösen olyankor lehet fontos, ha a korábban felsorolt veszélyeztető tényezők közül bármelyik egyértelműen fennáll.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek előzetesen ellenőriznie kell a helyiség alkalmasságát és az ültetési rendet. Az ültetési rendnek azt az elvet kell tükröznie, hogy a kommunikáció fő iránya a vizsgálatot végző tisztviselő és a kérelmező között van, és a tolmács csak támogató szerepet játszik.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek ezenkívül azt is ellenőriznie kell például, hogy működik-e a felvevő- vagy egyéb berendezés, ha erre szükség lesz. A vizsgálatot végző tisztviselő részéről bevált módszernek tekinthető, ha gondoskodik ivóvízről és papír zsebkendőről a meghallgatás idejére, hátha szükség lesz ezekre.

1.3.3. Biztonsági szempontok [vissza]

Amennyiben a kiinduló kockázatértékelés azt mutatja, hogy a kérelmezőnek erőszakos múltja van vagy más biztonsági aggályok merülnek fel, a vizsgálatot végző tisztviselőnek meg kell tennie a szükséges óvintézkedéseket. Ebbe beletartozhat, hogy előre értesíti a biztonsági személyzetet, hogy a kérelmezőt érkezéskor alaposan vizsgálják át vagy megkéri egy munkatársát, hogy legyen jelen a meghallgatás alatt. A vizsgálatot végző tisztviselőnek teljes mértékben ismernie kell az evakuálási eljárást arra az esetre, ha a meghallgatás alatt tűzriadó vagy más vészhelyzet lenne.

2. szakasz: A meghallgatás megkezdése [vissza]

A meghallgatási helyzet a legtöbb kérelmező számára új és idegen. Ezért bevált módszerek minősül elegendő időt fordítani a jó kommunikációs légkör megteremtésére. Ennek eléréséhez a vizsgálatot végző tisztviselőnek professzionális hozzáállást kell tanúsítania, és a kérelmező számára közérthető formában elegendő tájékoztatást kell adnia az interjúhelyzetről és a meghallgatás céljáról.

2.1. Bizalmi légkör kialakítása és fenntartása [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselő célja a személyes meghallgatás során, hogy pontos, megbízható információt gyűjtson arról, hogy a kérelmező milyen okból kért védelmet. Az, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő hogyan kezeli az interperszonális kommunikációt a meghallgatás során, a kapott információk minőségét és mennyiségét egyaránt nagymértékben befolyásolhatja. Érdemes elegendő időt fordítani a jó kommunikációs légkör megteremtésére, amelyben minden érintett biztonságban érzi magát és pozitív párbeszédet tud folytatni. Ez megnyugtatja a kérelmezőt, és segít visszaszorítani a stressz, szorongás vagy bizalmatlanság érzését, ezáltal információközlésre ösztönzi a kérelmezőt.

A vizsgálatot végző tisztviselő is megnyugodhat, így jobban meg tudja figyelni a kérelmezőt. A vizsgálatot végző tisztviselő felelőssége az ilyen bizalmas légkör megteremtése, ebben pedig segíti az, ha a hozzáállásában egyszerre van jelen a szakmaiság és az együttérzés.

A meghallgatást olyan párbeszédnek kell tekinteni, amelyben nagyjából a kérelmezőnek kell beszélnie. A vizsgálatot végző tisztviselő verbális és nonverbális kommunikációjából a kérelmezőnek egyértelműen éreznie kell, hogy ő van a középpontban. A vizsgálatot végző tisztviselőnek hozzá kell igazítani a kommunikációját a kérelmező szükségleteihez. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy megfelelő nyelvezetet kell használnia, úgy kell tájékoztatást adnia, hogy azt a kérelmező megértse, észre kell vennie a nonverbális kommunikációs jeleket és figyelembe kell vennie az interkulturális kérdéseket. A kérelmező testbeszédének, testtartásának és beszédtempójának burkolt átvétele elősegítheti a bizalmi légkör erősítését. Ha a vizsgálatot végző tisztviselő elmagyarázza, hogy mi a szerepe az egyes jelenlévőknek és az eljárásban következő lépéseknek és intézkedéseknek, ezzel szintén csökkentheti a feszültség és szorongás érzését.

2.1.1. Professzionális hozzáállás [vissza]

A védelemről döntő eljárás egyik legfontosabb aspektusa a tárgyilagos, elfogulatlan attitűd. A vizsgálatot végző tisztviselő feladata biztosítani, hogy a kérelemhez tartozó tényeket és körülményeket helyesen állapítsák meg. Ennek a „tényfeltárásnak” gyakran a személyes meghallgatás az alapja.

A meghallgatásnak összhangban kell lennie az alapelvekkel, amelyek biztosítják a tiszteletteljes, tisztességes és tárgyilagos hozzáállást. A nyitottság segít abban, hogy a vizsgálatot végző tisztviselőben bizalom alakuljon ki a kérelmező iránt; biztosítja, hogy minden kérelmezőt egyformán tisztelettel és méltó módon kezeljen, és lehetővé teszi a kérelem teljes körű vizsgálatát.

Az alapszintű kommunikációs stílusok betartása, például a rugalmasság, a türelem, a nyugodt és figyelmes hallgatás elősegíti a jó kommunikációs légkör megteremtését, amely a szükséges információk megszerzésének alapja.

Végül, de nem utolsósorban, a vizsgálatot végző tisztviselőnek képesnek kell lennie az érzelmek kezelésére, ideértve a saját, a kérelmező és a többi jelenlévő érzelmeit. Ezzel kapcsolatban a vizsgálatot végző tisztviselőnek fel kell ismernie és el kell fogadnia a meghallgatás során napvilágra kerülő érzelmeket, ugyanakkor meg kell őriznie az egyensúlyt az együttérzés és a személyes kötődés vagy elfogultság kerülése között.

A fenti attitűdre gyakran a munka professzionalizmusaként hivatkoznak, ami azt jelenti, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő elfogulatlan, érdeklődő és tiszteletteljes hozzáállást tanúsít. Ez a kérelmezővel, a tolmáccsal, a jogi képviselővel és a többi jelenlévővel folytatott kommunikációra vonatkozik. Gyakran önreflexióra van szükség, hogy az ember felismerje a saját attitűdjét, és el tudja dönteni, hogyan tud rajta változtatni.

2.1.2. A kérelmező közvetlen megszólítása [\[vissza\]](#)

Mint korábban kifejtettük, a vizsgálatot végző tisztviselő verbális és nonverbális kommunikációs készségeiből a kérelmezőnek egyértelműen éreznie kell, hogy ő van a meghallgatás középpontjában. Ezért feltétlenül ügyelni kell a kérelmező közvetlen megszólítására, ahelyett, hogy a tolmácshoz, a jogi képviselőhöz vagy más személyhez beszélne, és a kérelmezőre harmadik személyben hivatkozna.

2.1.3. Megfelelő hangnem és testbeszéd használata [\[vissza\]](#)

Amikor a világ különböző részeiből származó kérelmezőket hallgat meg, a vizsgálatot végző tisztviselőnek tisztában kell lennie a nonverbális kommunikáció kulturális különbségeivel, és tartózkodnia kell a kérelmező testbeszédének elhamarkodott értelmezésétől.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek ezenkívül mindig tisztában kell lennie a saját testbeszédének hatásával és azzal a veszéllyel, hogy például érdektelennek vagy agresszívnek tűnhet. A nonverbális jelek hatásáról szóló ismeretek másrészt arra is használhatók, hogy a meghallgatás során ösztönözzék a kommunikációt.

További információért lásd még a [3. szakaszt](#).

2.2. A kérelmező kilétének ellenőrzése [\[vissza\]](#)

A nemzeti gyakorlattól függően a vizsgálatot végző tisztviselőnek el kell kérnie a kérelmezőtől a fogadó ország által kiállított okmányait, hogy ellenőrizze, hogy tényleg a megfelelő kérelmező jelent meg.

2.3. Üdvözlés/bemutatkozás [\[vissza\]](#)

2.3.1. Formálisan üdvözlje a kérelmezőt, és magyarázza el, mi a szerepe a helyiségben tartózkodó személyeknek [\[vissza\]](#)

A meghallgatási helyzet a legtöbb kérelmező számára új és idegen. Sokan nem tudják, ki a meghallgatást végző személy vagy mi a célja az interjúnak. Éppen ezért a vizsgálatot végző tisztviselőnek feltétlenül hivatalosan üdvözlőnie kell a kérelmezőt, be kell mutatnia az összes jelenlévőt, és el kell magyaráznia a szerepüket.

2.3.2. Győződjön meg arról, hogy a tolmács és a kérelmező értik egymást [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a továbbiakban meg kell kérdeznie a kérelmezőtől, hogy érti-e a tolmácsot, illetve a tolmácstól, hogy érti-e a kérelmezőt.

2.3.3. Kérdezze meg a kérelmezőt a különleges szükségleteiről [\[vissza\]](#)

A meghallgatás bevezető szakaszában a vizsgálatot végző tisztviselőnek mindig ellenőriznie kell, hogy a kérelmező alkalmas-e a meghallgatásra, amihez meg kell kérdeznie, hogy van-e bármilyen egészségügyi vagy más problémája, amelyet figyelembe kell vennie.

2.3.4. Biztassa a kérelmezőt, hogy jelezze, ha kommunikációs/megértési nehézségei támadnak [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek arra kell bátorítania a kérelmezőt, hogy jelezze, ha a meghallgatás során kommunikációs/megértési nehézségei támadnak. A vizsgálatot végző tisztviselőnek nyelvhasználatában igazodnia kell a kérelmező egyéni és helyzeti körülményeihez (pl. életkor, nem, iskolai végzettség, társadalmi háttér stb.). Ez fontos ahhoz, hogy kölcsönös egyetértésre lehessen jutni a meghallgatási helyzetről, ugyanakkor biztosítani lehessen a kérelmező jogait.

2.4. A kérelmező tájékoztatása [\[vissza\]](#)

Fontos, hogy a kérelmező megértse az eljárást. Ezért feltétlenül tájékoztatni kell. A túlzott mennyiségű információ ugyanakkor megterhelő lehet a kérelmező számára. A vizsgálatot végző tisztviselőnek a kérelmező szükségleteihez kell igazítania és el kell magyaráznia a megfelelő információkat. Az alábbi példák azt a felvilágosítást szemléltetik, amelyet minden esetben meg kell adni.

2.4.1. A meghallgatás céljának ismertetése [\[vissza\]](#)

A kérelmezőnek feltétlenül el kell magyarázni a meghallgatás célját. A kérelmező számára világossá kell tenni, hogy a vizsgálatot végző tisztviselőnek össze kell gyűjtenie a lehető legtöbb releváns, pontos és megbízható információt arról, hogy a kérelmező milyen okból kért nemzetközi védelmet.

2.4.2. Tájékoztatás a meghallgatás kereteiről és felépítéséről [\[vissza\]](#)

Fontos, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő magyarázza el a kérelmezőnek, hogyan fog felépülni a meghallgatás. A nemzeti gyakorlat szerint a kérelmező először esetleg lehetőséget kap arra, hogy korigálja vagy tisztázza a hatóságoknak korábban, például a regisztrációs szakaszban már megadott adatokat. A kérelmező ezenkívül lehetőséget kap arra, hogy a kötetlen elbeszélés során saját szavaival, saját tempójában, félbeszakítás nélkül ismertesse a kérelmében megnevezett okokat. A kötetlen elbeszélés után a vizsgálatot végző tisztviselő további kérdéseket tehet fel a kérelemben szereplő különféle elemekről.

2.4.3. Tájékoztatás a szünetekről [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek tájékoztatnia kell a kérelmezőt arról, hogy mikor fognak szünetet tartani és hogy a kérelmező is jelezheti, ha szünetre van szüksége.

2.4.4. Tájékoztatás a titoktartásról [\[vissza\]](#)

(az APD-átdolgozás 15. cikkének (2) bekezdése, az APD-átdolgozás 48. cikke)

Fontos hangsúlyozni, hogy mit jelent valójában a titoktartás. A kérelmezők sok esetben olyan országból érkeznek, ahol nem feltételezik, hogy a kormány megvédi az állampolgárainak magánéletét. Emiatt előfordulhat, hogy a titoktartás fogalmának megértése is nehézségekbe ütközik. A vizsgálatot végző tisztviselőnek azt sem szabad elfelejtenie, hogy a kérelmező esetleg alapos okkal habozik az információk közzétevése előtt, ha nem bízik a titoktartásban. A kérelmező attól félhet, hogy mások ártani fognak neki, vagy a családtagjai és barátai életét és biztonságát is féltheti.

2.4.5. Tájékoztatás a kérelmező kötelezettségeiről/az együttműködés köteleességéről [\[vissza\]](#)

(az APD-átdolgozás 4. és 5. cikke)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek el kell magyaráznia, hogy a helyes döntés meghozatalához miért hasznos az összes releváns, pontos információ megadása. Amikor a vizsgálatot végző tisztviselő az igazmondás kötelezettségéről beszél, hangsúlyozhatja, hogy ez mindenre érvényes. A vizsgálatot végző tisztviselő ezzel elkerülheti azt a látszatot, hogy azzal gyanúsítaná a kérelmezőt, hogy hazudni szándékozik. Azt is fontos jelezni, hogy csak annak lehetnek negatív következményei, ha a kérelmező szándékosan hamis információkat ad meg.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek arra is utasítania kell a kérelmezőt, hogy amennyiben nem tudja a választ a kérdésre, egyszerűen mondja ezt, és ne próbáljon találgatással válaszolni.

2.4.6. Megfelelő esetben tájékoztatás arról, hogy a meghallgatásról felvétel készül [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek megfelelő esetben tájékoztatást kell adnia arról, hogy a meghallgatásról felvétel készül, és a nemzeti iránymutatásoktól függően ehhez kérnie kell a kérelmező beleegyezését. A vizsgálatot végző tisztviselőnek arról is tájékoztatnia kell a kérelmezőt, hogy milyen gyakorlati lépések fognak történni a felvétellel és mennyi ideig őrzik meg (szükség esetén kitérve az adatvédelmi jogi szempontokra is).

2.4.7. Tájékoztatás az írásbeli jegyzőkönyvről [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek arról is tájékoztatnia kell a kérelmezőt, hogy milyen gyakorlati lépések fognak történni az írásbeli jegyzőkönyvvel kapcsolatban, valamint hogy lehetősége van észrevételeket fűzni hozzá vagy pontosítani a jegyzőkönyvben előforduló hibákat vagy félreértéseket.

3. szakasz: A meghallgatás lebonyolítása [vissza]

Az, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő hogyan bonyolítja le a meghallgatást, jelentős hatással van az összegyűjtött információ általános minőségére és mennyiségére. A szempontokba a vizsgálatot végző tisztviselő hozzáállása éppúgy beletartozik, mint a verbális és nonverbális kommunikációja (meghallgatási technikák).

3.1. Attitűd [vissza]

3.1.1. Semlegesség [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek semlegesnek kell lennie. Amennyire tud, törekednie kell az objektív és világos megfogalmazásra. Nem szabad, hogy más ügyek vagy a saját személyes meggyőződése vagy véleménye befolyásolja.

3.1.2. Ítélezéstől mentes hozzáállás [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek megfelelő hangnemet kell használnia a meghallgatás során, ítélezéstől mentes attitűdöt kell tanúsítania, hozzáállásában és a kérelmező kijelentéseire adott reakcióiban elfogulatlannak és érdeklődőnek kell maradnia akkor is, ha például következetlenségekre, okirat-hamisításra vagy kizáró oknak minősülő cselekményekre utaló jeleket észlel.

3.1.3. A kultúrafüggő feltételezésekből, értékekből vagy elvárásokból eredő félreértések kerülése [vissza]

Fontos a kérelmező kultúrájának ismerete. A vizsgálatot végző tisztviselőnek mindazonáltal tisztában kell lennie a sztereotípiák veszélyével, és szem előtt kell tartania, hogy a kérelmező mindenképp egy önálló egyéniség. Ha a személyt kizárólag a kulturális hagyományokon keresztül próbálja meghatározni, a vizsgálatot végző tisztviselő nem tudja megérteni a kérelmező személyes történetét.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek nem szabad feltételeznie, hogy mindenki ugyanúgy látja a dolgokat, ahogy ő vagy hogy az övé az egyetlen helyes értelmezés. A vizsgálatot végző tisztviselőnek azt is be kell látnia, hogy a saját kulturális háttere hogyan hat a vonatkozó tényekről alkotott értelmezésére.

Öntudatosságra és önreflexióra van szükség, hogy az ember felismerje a saját attitűdjét, verbális és nonverbális kommunikációját, és el tudja dönteni, hogyan tud ezen változtatni. Az említett attitűdök figyelmen kívül hagyása tönkretelheti a meghallgatás nyitott, bizalmas légkörét, és hátrányosan hathat a meghallgatás kimenetelére.

3.2. A meghallgatási helyzet irányítása [vissza]

3.2.1. A párbeszéd irányítása [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselő feladata, hogy a kérelmezőt úgy irányítsa, hogy teljes képet kapjon a nemzetközi védelmi ügyről. Segíthet ebben a folyamatban, ha a vizsgálatot végző tisztviselő egy (logikai, időrendi vagy tematikus felépítésű) **ügykezelési terv** szerint jár el, ugyanakkor a rugalmasság megőrzése is fontos.

3.2.2. A tolmács irányítása [vissza]

(az APD-átdolgozás 15. cikke (3) bekezdésének c) pontja)

A tolmács feladata, hogy áthidalja a kérelmező és a vizsgálatot végző tisztviselő közötti nyelvi szakadékot. Jó módszer lenne, ha a tolmács lehetőség szerint eligazítást kapna az ügyről még a meghallgatás előtt, főleg olyan esetekben, amikor különös érzékenységre lehet szükség.

Fontos, hogy a tolmács tájékoztatást kapjon a meghallgatáson betöltött szerepéről és felelősségéről, és gondoskodni kell az interjúszobában való megfelelő elhelyezéséről (a vizsgálatot végző tisztviselőtől és a kérelmezőtől egyenlő távolságra, az asztal végén).

Amikor a vizsgálatot végző tisztviselő tolmáccsal dolgozik, törekednie kell arra, hogy lassan, tisztán beszéljen, rendszeresen hagyjon szünetet, hogy a tolmács rövidebb egységekben tudjon fordítani, különösen, ha részletes vagy bonyolult magyarázatok hangzanak el. Fontos, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő közvetlenül a kérelmezőt szólítsa meg (első személyben), és ne a tolmácson keresztül beszéljen, a kérelmezőre harmadik személyben hivatkozva.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek meg kell győződnie arról, hogy a kiválasztott tolmács képes pontos, pártatlan értelmezést adni a kérelmező beszámolójáról. A tolmácsnak nem lehet semmilyen kapcsolata a kérelmezővel. A tolmácsoknak mindig jelezniük kell a vizsgálatot végző tisztviselő felé még a meghallgatás kezdetén, hogy van-e valamilyen kapcsolatuk a kérelmezővel, és ha igen, milyen kapcsolat ez. A kapcsolat jellegétől függően előfordulhat, hogy másik tolmácsot kell kijelölni.

A tolmács nem nyilváníthat véleményt és nem adhat tanácsot a vizsgálatot végző tisztviselőnek vagy a kérelmezőnek. Esetenként előfordulhat azonban, hogy a tolmácsnak el kell magyaráznia az összefüggéseket, ha például egy kifejezésre a célnyelvben nincs megfelelő szó. Ilyen esetben a tolmácsnak esetleg külön fel kell hívnia a figyelmet erre.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a munka során ellenőriznie kell a tolmácsot, és ügyelnie kell arra, hogy semleges és pártatlanul járjon el. Amennyiben a vizsgálatot végző tisztviselőnek aggályai támadnak a tolmács képességeivel vagy magatartásával kapcsolatban, ezekkel a nemzeti eljárásoknak megfelelően kell foglalkoznia (például jeleznie kell a felettesének), és a meghallgatást esetleg fel kell függeszteni, és másik tolmáccsal kell újrakezdeni.

A meghallgatás során tekintettel kell lenni a kérelmező és a tolmács állapotára, és rendszeres szüneteket kell tartani.

3.3. Kötetlen elbeszélés [vissza]

3.3.1. Mutassa be a kötetlen elbeszélést [vissza]

A kötetlen elbeszélés szakaszának célja az, hogy a lehető legtöbb megbízható és pontos információra derüljön fény; ehhez lehetőséget kell adnia a kérelmező számára, hogy összefüggő, személyes beszámoló keretében ismeresse a védelem iránti kérelme okait. A vizsgálatot végző tisztviselőnek fel kell kérnie a kérelmezőt, hogy saját szavaival beszéljen a kérelmének okairól. A kötetlen elbeszélésből a vizsgálatot végző tisztviselő a legtöbb esetben nagy mennyiségű pontos információhoz juthat, és olyan részleteket ismerhet meg, amelyeket a meghallgatás későbbi szakaszában tovább vizsgálhat. A vizsgálatot végző tisztviselőnek a kötetlen elbeszélés félbeszakítása helyett érdemes inkább feljegyeznie azokat a pontokat, amelyekre a kötetlen elbeszélés után vissza szeretne térni.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek emlékeztetnie kell a kérelmezőt arra, hogy a kérelem szempontjából hasznos/releváns neveket, helyszíneket, eseményeket stb. tekintve próbáljon a lehető legtöbb részletet közölni. A vizsgálatot végző tisztviselőnek mindazonáltal tisztában kell lennie az emlékezet korlátaival, és reális elvárásokat kell táplálnia a kérelmező által a lényeges tényekről felidézhető információ mennyisége és minősége terén. Az emlékezési folyamatok egyéniek, és ezeket számos tényező befolyásolja, köztük a kérelmező kora, kultúrája, háttere és különösen a traumatikus élmények hatása.

3.3.2. Figyelmes hallgatásával bátorítsa a kérelmezőt [vissza]

A figyelmes hallgatás elengedhetetlen ahhoz, hogy a kérelmezőt részletes, koherens beszámolóra lehessen készíteni.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek nonverbális és verbális figyelemével a kérelmező felé kell fordulnia, és tisztában kell lennie azzal, hogy a kérelmező hogyan értelmezheti a nonverbális jelzéseit, hogy javítani tudja kommunikációs készségeit és könnyebben elkerülje a félreértéseket.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek tudnia kell, hogy az olyan minimális semleges megszólalások, mint pl. „hm”, „értem”, „rendben” megerősítik, hogy a meghallgatás alatt folyamatosan figyel. Az ilyen megnyilvánulások arra bátorítják a kérelmezőt, hogy folytassa a beszédet, és hozzájárulnak az elbeszélés fenntartásához és kibővítéséhez.

A kérelmező elbeszéléséből vett rövid részletek elismétlése hatásos lehet egyrészt a kérelmező emlékezetének felfrissítése szempontjából, másrészt azért, mert segít megőrizni a meghallgatás fő irányát, anélkül, hogy félbeszakítaná a kérelmezőt. A vizsgálatot végző tisztviselő különféle memóriatechnikákkal is segítheti a kérelmezőt az események és részletek felidőzésében. Ezzel kapcsolatban mérlegelni lehet például a konkrét esemény különféle érzékszerveken keresztül érzékelésére vonatkozó kérdések kipróbálását vagy a jelen idő használatát.

Néhány kérelmezőnek nehézséget okoz a kötetlen beszéd. A vizsgálatot végző tisztviselő ilyen esetekben megpróbálhat aktívabb szerepet játszani és célirányosabb kérdéseket feltenni, de arra is ügyelnie kell, hogy minden témát bevezessen és az új témákhoz mindig kiegészítendő kérdésekkel fogjon hozzá.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek elegendő időt kell hagynia a kérelmezőnek ahhoz, hogy koncentráljon és gondolkodjon, és engednie kell, hogy a kérelmező döntse el, mennyi információt akar közölni, különösen ha traumatikus vagy más szempontból kényes eseményről beszél.

Ha a kérelmező a kötetlen elbeszélés során eltér a releváns információktól, a vizsgálatot végző tisztviselőnek meg kell próbálnia finoman visszafordítani az elbeszélés irányát. A vizsgálatot végző tisztviselő például az elbeszélés során a természetes szüneteket felhasználhatja annak kiderítésére, hogy a kérelmezőnek volt-e valami oka ezeknek a kérdéseknek a felvetésére és hogy a kérelem szempontjából fontosnak tartja-e ezeket. A vizsgálatot végző tisztviselő ezután visszautalhat egy releváns témára, és megkérheti a kérelmezőt, hogy onnan folytassa az elbeszélést. A vizsgálatot végző tisztviselőnek elég figyelmesnek kell lennie ahhoz, hogy ne avatkozzon be túl hamar, hagyjon időt a kérelmezőnek a saját elbeszélésmódja megtalálására.

3.4. Vizsgálati szakasz [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek fel kell ismernie és figyelemmel kell kísérnie a kérelmező elbeszélésének legfontosabb részeit. A vizsgálatot végző tisztviselőnek egyszerre egy témával kell foglalkoznia. Meg kell keresnie a fő témákat (az igény lényegét), majd fel kell derítenie az adott fő téma alá tartozó altémákat, hogy megteremtse a kontextuális koherenciát, a beszélgetés „folyamát”. Ezzel a hozzáállással segíti a kérelmezőt a szóban forgó esemény részletes elbeszélésében. Ez jó módszer arra, hogy a meghallgatásnak szerkezete legyen és garantáltan minden fontos elemre sor kerüljön. Fontos, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő mindig megőrizze a rugalmasságát és utánamenjen a kérelmező által közölt új információknak.

3.4.1. Az irány kijelölése [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek mindig be kell vezetnie a téma keretét, mielőtt továbblépne a kiegészítendő vagy célirányosabb kérdések felé. A célirányos téma bevezetése segíti a kérelmezőt abban, hogy a helyes irányba haladjon tovább, lehetővé teszi a vizsgálatot végző tisztviselőnek, hogy a meghallgatást irányban tartsa és túl sok kérdés nélkül is hozzájusson a releváns információkhoz.

3.4.2. A megértés ellenőrzése [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a meghallgatás során ki kell használnia a lehetőséget, hogy tisztázza a megértést és a legfontosabb állításokról megerősítést kérjen. A vizsgálatot végző tisztviselő például átfogalmazhatja a kérelmezőnek a kérelme fő elemeivel kapcsolatos kijelentéseit, és megerősítést kérhet, hogy jól értette-e.

3.5. Meghallgatási technikák és kérdéstípusok [vissza]

3.5.1. Fogalmazzon egyszerűen [vissza]

A nyelvhasználat szintje és a vizsgálatot végző tisztviselő kérdésfeltevési módja teljes félreértésekhez és téves következtetésekhez vezethet. A meghallgatás során feltett kérdéseknek világosnak és a lehető legegyszerűbbnek kell lenniük, és igazodniuk kell a kérelmező életkorához és iskolázottságához. Kerülni kell a többszörös kérdéseket.

3.5.2. Tegyen fel kiegészítendő kérdéseket [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek kiegészítendő kérdéseket kell feltennie, amikor a kérelmezőt arra kéri, hogy számoljon be egy eseményről vagy helyzetről, illetve az ismereteiről, véleményéről vagy érzéseiről. Ezzel a kérelmezőt arra ösztönzi, hogy próbáljon minél több információt közölni. A kiegészítendő kérdések általában a „hogyan”, „miért”, „mondja el”, „magyarázza el”, „írja le” stb. szavakkal kezdődnek.

3.5.3. Az eldöntendő kérdéseket helyesen tegye fel [vissza]

Miközben a vizsgálatot végző tisztviselő elsősorban a kiegészítendő kérdésekre támaszkodik, az eldöntendő kérdéseket arra használhatja, hogy ellenőrizze, jól értette-e a kérelmező beszámolóját vagy konkrét információt kérjen.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek mindazonáltal óvatosnak kell lennie, mert egy rosszul feltett eldöntendő kérdés vagy ennek a kérdéstípusnak a túlzott használata megzavarhatja a beszélgetést. Ajánlatos ezért inkább kerülni olyankor, amikor a beszélgetés vagy kötetlen elbeszélés jól halad. Ha a kérelmező túl sok eldöntendő kérdést kap egymás után, úgy érezheti, hogy rendőri stílusban vallatják, ahelyett, hogy lehetőséget kapott volna a kérelmének részletes bemutatására.

3.5.4. Tegyen fel tisztázó és visszaigazoló kérdéseket [vissza]

A tisztázó és visszaigazoló kérdéseknek olyankor van jelentősége, ha a vizsgálatot végző tisztviselőnek a tényleges eseményről pontos leírást kell kapnia a kérelmezőtől.

3.5.5. Tegyen fel korrekt kérdéseket, helyesen és tisztességesen kérdezzen [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek helyesen, tisztességesen és ráutalások nélkül kell kérdeznie. A ráutaló kérdések a kérelmezőből a kívánt vagy elvárt választ váltják ki vagy téves benyomást keltenek benne azzal kapcsolatban, hogy mit kellene válaszolnia.

3.5.6. A kérelmező képességeinek és iskolázottságának megfelelően tegye fel a kérdéseket [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a kérelmező képességeinek és iskolázottságának megfelelően kell kérdeznie. A vizsgálatot végző tisztviselőnek először mindig ellenőriznie kell a kérelmező iskolai végzettségét vagy azt, hogy mennyire ért bizonyos fogalmakat, hogy megelőzhesse a kommunikációs sértést, ami a túl alacsony szintű vagy éppen túl nehéz és összetett nyelvhasználatból eredne. A kérdések megfogalmazásakor a vizsgálatot végző tisztviselőnek lehetőség szerint a kérelmező saját szavait és kifejezéseit kell használnia.

3.6. Lehetőség a következtelenségek tisztázására [vissza]

(az APD-átdolgozás 16. cikke)

A kérelmezőnek lehetőséget kell adni arra, hogy a kérelméről a lehető legteljesebb képet adja. Ebbe beletartozik az is, hogy magyarázatot adhasson az esetleg hiányzó elemekre és/vagy a kijelentéseinek következtelenségeire vagy ellentmondásaira, illetve a más forrásokból származó információktól való esetleges eltérésekre.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek lehetőséget kell adnia a kérelmezőnek arra, hogy megmagyarázza a származási országra vonatkozó információkhoz és a közismert tényekhez viszonyított esetleges következtelenségeket és ellentmondásokat.

A nemzeti gyakorlat szerint a vizsgálatot végző tisztviselő ezenkívül arra is lehetőséget adhat a kérelmezőnek, hogy megmagyarázza a családtagok vagy tanúk beszámolóitól való esetleges eltéréseket.

A tisztességesség alapelve megköveteli, hogy a kérelmező ugyanahhoz az információhoz férjen hozzá, mint a döntéshozó. Ennek az az oka, hogy így szükség esetén kifogást emelhet és/vagy felkészülhet az olyan információk kezelésére, amelyek alkalmasak lehetnek a kérelme hitelességének megingatására. Azokat a származási országra vonatkozó információkat, amelyek a döntéshozót a hitelesség negatív megítélésére készíthetik, szintén ismertetni kell a kérelmezővel.

4. szakasz: A kérelem lényegi része [vissza]

A jó meghallgatás lebonyolításához a vizsgálatot végző tisztviselőnek foglalkoznia kell a kérelem szempontjából releváns összes kérdéssel, külön hangsúlyt helyezve a **lényeges tényekre**. A meghallgatási technikákkal nem lehet elszigetelten foglalkozni, annak megismerése nélkül, hogy mire kell kiterjedniük. Az EASO gyakorlati útmutatójában összegyűjtött meghallgatási technikák és attitűdök célja valójában éppen az, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő tisztességes és hatékony módon, pontos, megbízható információt gyűjthessen arról, hogy a kérelmező miért folyamodott védelemért.

Az alábbi pontok nem azt mutatják be, hogy a vizsgálatot végző tisztviselőnek hogyan kell kérdeznie vagy kérdéseket megfogalmaznia, hanem inkább azt gyűjtik össze, hogy a kérelem konkrét körülményeitől függően milyen kérdések vizsgálatára lehet szükség ahhoz, hogy egy későbbi szakaszban el lehessen bírálni. Az alábbiakban felsorolt kérdések közül sokat nem kell minden esetben feltenni; az útmutatóban egyrészt emlékeztetőül szerepelnek, másrészt azért, hogy irányt mutassanak, amennyiben a kérelem tartalma és/vagy a nemzeti jogszabály vagy gyakorlat ezt igényli.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek szem előtt kell tartania, hogy a hatóságoknak és a kérelmezőknek közös felelőssége a kérelemben szereplő tények megállapítása. Ez konkrétan azt jelenti, hogy a meghallgatás során a vizsgálatot végző tisztviselőnek *a)* ismernie kell a származási országra vonatkozó információkat, amelyek elősegíthetik a kérelmező helyzetének megértését és megerősíthetik a kijelentéseit vagy jelezhetik az ellentmondásokat (lásd még **A megfelelő származási országra vonatkozó információk tanulmányozása** című alpontot); *b)* segítenie kell a kérelmezőt abban, hogy a történetéről teljes képet tudjon adni, amihez megfelelő kérdéseket kell feltennie megfelelő módon; *c)* lehetőséget kell adnia a kérelmezőnek arra, hogy tisztázza az esetleges következtelenségeket (lásd még a **Lehetőség a következtelenségek tisztázására** című alpontot).

4.1. Információgyűjtés a múltbeli üldöztetésről vagy súlyos bántalmazásról [vissza]

(a QD 4. cikke)

4.1.1. Mi történt? [vissza]

Az események (lehetőség szerint) minél részletesebb leírása szükséges ahhoz, hogy meg lehessen ítélni a kérelmező múltbeli tapasztalatainak súlyosságát (lásd a **QD 9. cikke (1) bekezdésének a) pontját** és **9. cikke (2) bekezdését** és **15. cikkét**). A különféle intézkedések összessége szintén üldöztetésnek minősülhet (lásd a **QD 9. cikke (1) bekezdésének b) pontját**). A vizsgálatot végző tisztviselőnek ezért fel kell készülnie arra, hogy esetleg csak „kisebb jelentőségű” tényeket/fenyegetéseket fog hallani, amelyek együttesen véve viszont üldöztetéssel vagy súlyos bántalmazással érhetnek fel.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek azt sem szabad elfelejtenie, hogy a múltbeli üldöztetés/súlyos bántalmazás bizonyítékainak hiánya nem jelenti azt, hogy a jövőben nem áll fenn kockázat.

4.1.2. Ki(k) volt(ak) az üldöztetés/súlyos bántalmazás áldozata(i)? [vissza]

Az áldozat általában maga a kérelmező. Előfordulhat azonban, hogy a kérelmező azért fél, mert más, hasonló tulajdonságokkal rendelkező személyek (a genfi egyezmény szerinti okok; családtagok; lakóhely stb.) szenvedtek el üldöztetést/súlyos bántalmazást.

Az is előfordulhat, hogy a kérelmező nem a saját személyét félti, hanem egy eltartott hozzátartozóját képviseli: kiskorú gyermekét vagy egy cselekvőképtelen felnőttet, akinek a nevében elmagyarazza a helyzetet (pl. a női nemi szervek megcsonkítása veszélyének kitett lánygyermek).

A kérelmező/áldozat profilja és háttere (kor, etnikai hovatartozás, iskolai végzettség, vallás, nem, lakóhely stb.) már önmagában is olyan lényeges tény lehet, amelynek alapján meg kell adni a nemzetközi védelmet. Ezek azért is fontosak, hogy a kérelmezőt el lehessen helyezni a származási országának társadalmában, és a hitelesség későbbi szakaszban következő megítélésére is hatással lehetnek (lásd a [QD 4. cikkének \(2\) bekezdését](#) és [4. cikke \(3\) bekezdésének c\) pontját](#)).

4.1.3. Kitől eredt az üldöztetés/súlyos bántalmazás? [\[vissza\]](#)

Az üldöztetés/súlyos bántalmazás elkövetői lehetnek állami vagy az államtól független szereplők, vagy ezek együttesen (lásd a [QD 6. cikkét](#)). Annak megállapítása, hogy az adott ügyben ki(k) a feltételezett elkövető(k), azért is fontos, hogy egy későbbi szakaszban fel lehessen mérni, hogy van-e olyan személy, aki (a [QD 7. cikke](#) értelmében) védelmet nyújthatna vagy hogy szóba jöhet-e a [QD 8. cikke](#) szerinti belföldi védelem.

4.1.4. Mikor történt? [\[vissza\]](#)

A dátumok és időrendi elemek hasznosak a kontextus megteremtéséhez, a kérelmező által korábban közölt információkkal való összhang vizsgálatához, valamint a kérelmező beszámolójának más információkkal, például a származási országra vonatkozó információkkal, adatbázisokkal (Eurodac, VIS stb.) stb. való összevetéséhez.

A dátumok és időrendi elemek azért is hasznosak, mert ezekkel meg lehet vizsgálni többek között a múltbeli események és a származási országból való elmenekülés közötti oksági kapcsolatot. A vizsgálatot végző tisztviselőnek azonban nem szabad elfelejtenie, hogy a kérelmező személyes körülményei – például a kulturális háttere, az őt ért trauma vagy más tényezők – hatással lehetnek arra, hogy mennyire tudja felidézni a dátumokat.

4.1.5. Hol történt? [\[vissza\]](#)

A helyszínek (neve) és a tájékozódási pontok hasznosak a kontextus megteremtéséhez és a származási országra vonatkozó információkkal való összevetéshez.

4.1.6. Miért történt? [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek lehetőséget kell adnia arra, hogy a kérelmező elmondja a saját álláspontját arról, hogy ő vagy mások miért estek áldozatul az üldöztetésnek/súlyos bántalmazásnak (vagy miért valószínű ennek bekövetkezése). A vizsgálatot végző tisztviselőnek ugyanakkor nem szabad elfelejtenie, hogy a kérelmező nincs feltétlenül tisztában az üldöztetés forrásainak indítékaival és/vagy nem ismeri a jogi terminológiát.

A „miért” kérdésre azért van szükség, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő meg tudja állapítani a kapcsolatot a nemzetközi védelem okaival és különösen a menekült jogállás okaival.

4.1.7. Milyen dokumentumokkal és bizonyítékokkal támasztotta alá a kérelmet (megfelelő esetben)? [\[vissza\]](#)

A meghallgatásnak szerves része a benyújtott dokumentumokról és bizonyítékokról szóló magyarázat kérése (lásd a [QD 4. cikkének \(2\) bekezdését](#)).

Fontos szempontok lehetnek például: Milyen célból nyújtotta be a dokumentumokat? Milyen jellegű a dokumentum/mit tartalmaz (ha nem készült fordítás)? Milyen tényre/eseményre vonatkozik? Mit igazol/bizonyít? Honnan származik? Mikor jutott hozzá a kérelmező? Hogyan jutott hozzá a kérelmező?

Amikor feltételezhetően vannak dokumentumok bizonyos elemekről, de ezeket nem nyújtották be, a vizsgálatot végző tisztviselőnek tovább kell vizsgálnia a benyújtás elmaradásának okait, a későbbi szakaszban elvégzendő értékelés eredményének sérelme nélkül.

4.2. Kérdezzen az üldöztetéstől vagy súlyos bántalmazástól való félelemről [vissza]

4.2.1. A kérelmező szerint mi történhet vele, ha hazatér? [vissza]

A jövőbeni üldöztetés/súlyos bántalmazás veszélye döntő kérdés a nemzetközi védelemre való rászorultság megállapításához; a kérelmezőnek lehetőséget kell adni arra, hogy elmondja, mitől fél, mivel a kérelmének éppen ez a lényege.

4.2.2. Miért gondolja úgy a kérelmező, hogy ez megtörténne? [vissza]

A kérelmező meghallgatása közben a vizsgálatot végző tisztviselőnek szem előtt kell tartania, hogy a múltbeli üldöztetés/súlyos bántalmazás jelezheti a hasonló üldöztetés/súlyos bántalmazás jövőbeni veszélyét (lásd a **QD 4. cikkének (4) bekezdését**). Másrészt viszont a múltbeli üldöztetés/súlyos bántalmazás hiánya nem jelenti azt, hogy a jövőben nem áll fenn ilyen veszély (lásd még **Sur place nemzetközi védelem, a QD 5. cikke**).

Ennek okai eltérőek lehetnek a múltban elszenvedett üldöztetés/súlyos bántalmazás okaitól, amennyiben a személy helyzete vagy a származási országban fennálló helyzet időközben megváltozott.

4.2.3. A származási országába való visszatérés esetén kitől eredne a feltételezett üldöztetés/súlyos bántalmazás? [vissza]

Az üldöztetés forrásai eltérőek lehetnek a múltban elszenvedett üldöztetés/súlyos bántalmazás forrásaitól, amennyiben a személy helyzete vagy a származási országban fennálló helyzet időközben megváltozott.

Ezt különösen olyankor kell megvizsgálni, amikor nem áll fenn múltbeli üldöztetés/súlyos bántalmazás.

4.3. Derítse fel az üldöztetés okait [vissza]

(a **QD 10. cikke, a genfi egyezmény 1. cikke A. pontjának (2) bekezdése**)

4.3.1. A kérelmező tényleges vagy vélt tulajdonságaira vonatkozó követő kérdések helye [vissza]

Amennyiben a kérelmező a „Miért történt?” kérdésre válaszul nem tud elegendő indoklással szolgálni, ettől még meg kell vizsgálni, hogy a **kvalifikációs irányelv 10. cikke** szerinti üldöztetési okok fennállnak-e.

Ha a kérelmező megnevezte annak okait, hogy miért érné üldöztetés, további kérdésekre lehet szükség annak ellenőrzése érdekében, hogy valóban rendelkezik, illetve az üldöztetés forrása szerint rendelkezik azzal a tulajdonsággal, amely az állítólagos üldöztetést indokolja.

Néhány tagállamban az **1951. évi genfi egyezményben** vagy a **kvalifikációs irányelv (QD) 10. cikkében** külön nem említett tulajdonságok is a menekült jogállás független okának minősülhetnek a nemzeti jogszabály szerint (pl. nem, „szabadságharcos”, menekültként való elismerés az UNHCR vagy a genfi egyezmény egy másik részes állama által).

Ha a nemzeti jogszabály szerint ilyen kiegészítő okot lehet alkalmazni, ezt itt találja: [nemzeti jogszabályra mutató hivatkozás beszúrása].

4.3.2. Bizonyos kérdéseket esetenként hivatalból kell feltenni [vissza]

Előfordulhat, hogy bizonyos kérdéseket hivatalból fel kell tenni, ha a kérelmező ezeket magától nem említi meg (pl. a női nemi szervek megcsonkítása bizonyos származási országokból érkező női kérelmezők esetén).

Ha az országban erre vonatkozó jogszabály vagy külön iránymutatás van érvényben, ezt itt találja: [nemzeti jogszabályra/iránymutatásra mutató hivatkozás beszúrása].

4.4. Derítse fel a kiegészítő védelem indokait [vissza]

(a QD 15. cikke)

Amennyiben a félelem tárgyát képező súlyos bántalmazás a „halálbüntetés kiszabása vagy végrehajtása” (lásd a QD 15. cikkének a) pontját) vagy „kínzás vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazása” (lásd a QD 15. cikkének b) pontját), a 4.1. és 4.2. alpontban korábban feltett kérdések már megadták a kellő felvilágosítást. Ha azonban a súlyos bántalmazás veszélye a nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszakból ered, további konkrét kérdésekre lehet szükség (lásd a QD 15. cikkének c) pontját).

Ha a kvalifikációs irányelv 15. cikkének c) pontját az ön országában külön kitételekkel ültették át, ennek szövegét itt találja: [az ország vonatkozó jogi rendelkezéseire mutató hivatkozás beszúrása]

4.4.1. Bizonyos kérdéseket esetenként hivatalból kell feltenni [vissza]

Előfordulhat, hogy bizonyos kérdéseket hivatalból fel kell tenni, ha a kérelmező ezeket magától nem említi meg (pl. a női nemi szervek megcsonkítása bizonyos származási országokból érkező női kérelmezők esetén, egy olyan [férfi] hozzátartozó vagy család/klán/törzsi hálózat vagy ismeretség megléte/hiánya, akik a helyi szokás szerint képesek „védelmet” és/vagy megélhetést biztosítani).

Ha az országban erre külön jogi rendelkezés vagy iránymutatás vonatkozik, ezt itt találja: [az ország vonatkozó jogi rendelkezésére vagy iránymutatására mutató hivatkozás beszúrása].

4.5. Megfelelő esetben derítse fel a védelem más formáinak lehetőségét [vissza]

Néhány országban az eljáró hatóság illetékességébe tartozhat a nem nemzetközi védelmi okokból (humanitárius, kivételes vagy egészségügyi okok stb.) megadott tartózkodási engedély. Lásd a fenti 1. szakaszban A releváns nem nemzetközi védelmi kérdések meghatározása című alpontot.

Ha az országban erre külön jogi rendelkezés vagy iránymutatás vonatkozik, ezt itt találja: [az ország vonatkozó jogi rendelkezésére vagy iránymutatására mutató hivatkozás beszúrása].

4.6. Érdeklődjön a származási országban igénybe vehető védelemről [vissza]

(a QD 6. cikkének c) pontja és 7. cikke)

4.6.1. Próbált már a kérelmező védelmet kérni a megfelelő hatóságoktól/szereplőktől? [vissza]

A meghallgatásnak ez a vonala általában nem releváns olyankor, ha az állam az üldöztetés vagy súlyos bántalmazás forrása.

Néhány országban azonban a származási országra vonatkozó információból arra lehet következtetni, hogy a független igazságszolgáltatási vagy más hatóság által nyújtott védelem/jogorvoslat hatékony és hozzáférhető lehet (lásd a [QD 7. cikkét](#)).

Ezt az aspektust mindenképpen meg kell vizsgálni olyankor, ha az üldöztetés/súlyos bántalmazás forrása nem állami szereplő (lásd a [QD 6. cikkének c\) pontját](#)).

Másrészről viszont nem lenne releváns, ha nincs hozzáférhető védelmet nyújtó szerv.

4.6.2. Ha igen, melyik védelmet nyújtó hatóságtól/szereplőtől kérte, és mi lett az eredménye? [vissza]

A meghallgatás során szükség lehet annak felderítésére, hogy a védelmet nyújtó szereplő nem képes vagy nem hajlandó-e cselekedni, és hogy a vonakodása az egyezmény szerinti okokon alapul-e (lásd a [QD 6. cikkének c\) pontját](#)).

4.6.3. Ha nem, miért nem? [vissza]

Ha a kérelmező a származási országában még nem próbált védelmet kérni, a vizsgálatot végző tisztviselőnek lehetőséget kell adnia arra, hogy elmagyarázza, miért nem, például:

- megakadályozták abban, hogy védelmet kérjen;
- úgy gondolja, hogy hiába kért volna védelmet.

4.7. Megfelelő esetben kérdezzen a belső védelemről mint alternatíváról [vissza]

(a [QD 8. cikke](#))

4.7.1. A kérelmező származási országában van „biztos menedék”? [vissza]

A meghallgatásnak ebben a részében tartsa szem előtt, hogy a védelem hozzáférhetőségére vonatkozóan a bizonyítás terhe az eljáró hatóságra hárul.

4.7.2. A menedék jogilag és a gyakorlatban hozzáférhető, és a kérelmezőtől ésszerűen elvárható, hogy ott telepedjen le? [vissza]

A vizsgálatot végző tisztviselőnek ellenőriznie kell, hogy a kérelmező

- **biztonságosan** odautazhat-e a szóban forgó országrészbe;
- **jogszerűen** beutazhat-e és bebocsátást nyerhet-e a szóban forgó országrészbe; és
- **ésszerűen** elvárható-e, hogy ott letelepedjen és az üldöztetéssel és súlyos bántalmazással szemben védelemben részesüljön.

4.8. Megfelelő esetben vizsgálja meg a meglévő kizáró okokat [vissza]

(a QD 12. és 17. cikke az 1951. évi genfi egyezmény 1. cikkének D., E., F. pontja alapján)

Erre utaló jelek esetén a meghallgatás során a vizsgálatot végző tisztviselőnek esetenként meg kell vizsgálnia a kizárás szempontjából releváns kérdéseket.

4.8.1. Az 1951. évi genfi egyezmény 1. cikkének D. és E. pontja [vissza]

A palesztin származású kérelmezők esetében: Kap a kérelmező védelmet vagy segítségnyújtást az ENSZ (az UNHCR-en kívüli) szerveitől vagy hivatalaitól? (Lásd a QD 12. cikke (1) bekezdésének a) pontját a genfi egyezmény 1. cikkének D. pontja alapján). Ha a segítségnyújtás megszűnt, a vizsgálatot végző tisztviselőnek alkalmas kérdéseket kell feltennie, hogy el tudja dönteni, ez a kérelmező irányításán kívüli és akaratától független okok miatt történt-e (az Európai Unió Bíróságának C-364/11. sz. ügye, *Abed El Karem El Kott és társai*, 2012.12.19.).

A kérelmezőt a vizsgálatot végző tisztviselő országában (vagy a tartózkodási helye szerinti másik országban) az érintett ország állampolgáraival megegyező vagy azokéval egyenértékű jogok és kötelezettségek illetik meg? (Lásd a QD 12. cikke (1) bekezdésének b) pontját a genfi egyezmény 1. cikkének E. pontja alapján).

4.8.2. Az 1951. évi genfi egyezmény 1. cikkének F. pontja [vissza]

a) Említett a kérelmező olyan, általa elkövetett cselekményeket, amelyek kizárást vonhatnak maguk után? (A kizárással járó cselekményeket lásd a QD 12. cikkének (2) bekezdésében és 17. cikkének (1) bekezdésében, a genfi egyezmény 1. cikkének F. pontja alapján).

Ilyen esetben a vizsgálatot végző tisztviselőnek

- fel kell kérnie a kérelmezőt, hogy erősítse meg az állítását;
- tájékoztatnia kell a kérelmezőt arról, hogy az említett cselekmények kizárhatják a nemzetközi védelemre való jogosultságból;
- meg kell vizsgálnia az esetleges enyhítő körülményeket.

Előfordulhat, hogy az ön országában a kizáró okok vizsgálatára egyedi szabályok vannak érvényben, például erre szakosodott vizsgáló tisztviselő, külön meghallgatás stb. A nemzeti eljárásokat itt tanulmányozhatja [a vonatkozó iránymutatásra mutató hivatkozás beszurása].

b) A származási országra vonatkozó információk (COI) vagy vallomások arra utalnak, hogy a szervezet, amelyhez a kérelmező tartozik (pl. rendőrség, hadsereg, milícia, gerillák, terroristacsoport, maffia), olyan cselekményeket követett el, amelyek kizáráshoz vezethetnek?

Ilyen esetben a vizsgálatot végző tisztviselőnek a következőket kell kiderítenie azzal kapcsolatban, hogy a kérelmező milyen pozíciót és/vagy szerepet tölt be a szervezetben:

- Tudott a kérelmező a bűncselekményekről?
- Személy szerint milyen mértékben/minőségben vett részt ezekben? Ezeket a bűncselekményeket elrendelte, ösztönözte, elkövette vagy tudatosan eszközt biztosított hozzájuk?
- Lehetséges további körülmények: tartózkodás hossza, a hierarchiában elfoglalt hely, feladatok, cselekmények következményei stb.
- Az adott időszakban jóváhagyta/helytelenítette ezeket? Most jóváhagyja/helyteleníti ezeket?
- Lehetséges enyhítő körülmények: értelmi képességek, kényszer, önvédelem stb.

c) A kérelmező ellen vádat emeltek/elítélték a menedék országán kívül, az említett országba való beutazása előtt elkövetett súlyos (nem politikai) bűncselekményért, vagy a származási országra vonatkozó információ/külső információ/hírszerzési információ azt jelzi, hogy ilyen bűncselekményt követett el?

A meghallgatásnak ebben a részében a vizsgálatot végző tisztviselőnek szem előtt kell tartania, hogy a kizáró feltételekre vonatkozóan a bizonyítás terhe az eljáró hatóságra hárul.

Ilyen esetben a vizsgálatot végző tisztviselőnek fel kell derítenie a következő aspektusokat:

- Mi volt az elkövetett bűncselekmény?
- Adott esetben miért gondolja úgy a kérelmező, hogy a vádemelés üldöztetésnek/súlyos bántalmazásnak minősül?
- Adott esetben miért gondolja úgy a kérelmező, hogy a tisztességes eljárás feltételei nem teljesültek vagy nem fognak teljesülni?
- Milyen ítélet lehetséges? Halálbüntetést helyeztek kilátásba? Milyen körülmények uralkodnak az ország bürtöneiben?

A vizsgálatot végző tisztviselő országába való beutazás előtt, harmadik országban elkövetett nem politikai bűncselekmények szintén kizáráshoz vezethetnek. A vizsgálatot végző tisztviselőnek ilyen esetben fel kell derítenie, hogy ez milyen következményekkel jár a kérelmezőnek a származási országával kapcsolatos helyzetére nézve.

d) Adott esetben a kérelmező veszélyt jelent a közösségre/tagállamra? (a QD 14. cikkének (5) bekezdése és 17. cikke (1) bekezdésének d) pontja)

Előfordulhat, hogy a vizsgálatot végző tisztviselőnek ezeket az okokat is meg kell vizsgálnia a kiegészítő védelemből való kizárással kapcsolatban. Lásd az erre vonatkozó nemzeti jogszabályt és iránymutatást: [a nemzeti jogszabályra és iránymutatásra mutató hivatkozás beszúrása].

e) A visszaküldés tilalma kizárás esetén

Amennyiben az eljáró hatóság illetékessége nem korlátozódik a menekült jogállásra vagy kiegészítő védelemre való jogosultságra és ha a kizárás valószínűnek tűnik, a vizsgálatot végző tisztviselőnek – ha az ügy úgy kívánja, és abban a nem várt esetben, ha a kérelmezőnek a meghallgatás korábbi szakaszaiban adott válaszai nem szolgáltak elegendő információval – esetleg további kérdéseket kell feltennie, hogy egy későbbi szakaszban el tudja dönteni, hogy a kérelmező származási országába való visszaküldése megsértené-e az emberi jogi szerződések, különösen az EJEE 3. cikke és a CAT 3. cikke szerinti nemzetközi kötelezettségeket.

5. szakasz: A meghallgatás lezárása [vissza]

Amikor a kérelmező befejezte a kérelem okainak kifejtését és a vizsgálatot végző tisztviselő feltette az összes releváns és szükséges kérdést, ideje megkezdeni a meghallgatás befejező szakaszát. Ebben a szakaszban legnagyobb mértékben arról kell meggyőződni, hogy a kérelem szempontjából fontos valamennyi információra megfelelően kitértek. A lezáró szakasz arra is szolgál, hogy a kérelmező biztosan megkapjon minden szükséges felvilágosítást, mielőtt távozna a meghallgatásról.

5.1. Győződjön meg arról, hogy a meghallgatás során a kérelem valamennyi lényeges szempontjára kitértek [vissza]

Amikor a vizsgálatot végző tisztviselő lebonyolítja a nemzetközi védelem iránti kérelem lényegére vonatkozó meghallgatást, gondoskodnia kell arról, hogy a kérelmező elegendő lehetőséget kapjon a kérelmének alátámasztásához szükséges bizonyítékok bemutatására.

5.1.1. Foglalja össze a védelem iránti kérelemben megadott összes okot, és kérdezze meg a kérelmezőt, hogy helyes-e az összefoglalás [vissza]

A nemzeti gyakorlat szerint szükség lehet arra, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő összefoglalja a kérelmező beszámolójának lényegét. Bár ez időigényes, jó módszer arra, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő az írásbeli jegyzőkönyvben biztosan feltüntesse a kérelmező által megnevezett fő okokat.

5.1.2. Kérdezze meg a kérelmezőt, hogy szeretné-e még valamivel kiegészíteni [vissza]

Fontos meggyőződni arról, hogy a meghallgatás minden szükséges témára kiterjedt. A kérelmezőnek elegendő lehetőséget kell adni arra, hogy bemutassa a kérelem alátámasztásához szükséges bizonyítékokat. Ha a kérelmezőtől megkérdezik, hogy van-e még valami mondanivalója, ezzel azt az érzést keltik benne, hogy tisztességesen bántak vele és figyeltek rá.

Ha a kérelmező még el szeretne mondani valamit, a vizsgálatot végző tisztviselőnek nyitottnak és rugalmasnak kell maradnia. Meg kell hallgatnia és meg kell vizsgálnia a kérelem szempontjából releváns új témákat.

Az is előfordulhat, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő szerzett tudomást bizonyos dokumentumok vagy más, a kérelmező rendelkezésére álló bizonyítékok létezéséről. A kérelmezővel közölni kell, hogy ezeket hogyan lehet/kell átadni a hatóságnak.

5.2. Ismét győződjön meg arról, hogy a tolmács és a kérelmező értik egymást [vissza]

(az APD-átdolgozás 12. és 15. cikke)

A meghallgatás végén a vizsgálatot végző tisztviselőnek ismét meg kell kérdeznie a kérelmezőtől, hogy van-e bármilyen aggálya a tolmáccsal vagy a meghallgatáson biztosított tolmácsolással kapcsolatban.

A meghallgatás lezárásakor fontos meggyőződni arról, hogy a kérelmező és a tolmács a meghallgatás során mindvégig értették egymást. Néhány tagállamban az a bevált gyakorlat, hogy a vizsgálatot végző tisztviselő a tolmácstól is megkérdezi, hogy mindvégig értette-e a kérelmezőt.

5.3. Megfelelő esetben másoknak is adjon lehetőséget a jogaik gyakorlására [\[vissza\]](#)

(az APD-átdolgozás 23. cikke)

Amennyiben a kérelmező jogi tanácsadója a nemzeti szabályozásnak és gyakorlatnak megfelelően jelen van a meghallgatáson, a meghallgatás végén neki is lehetőséget kell adni arra, hogy megtegye az észrevételeit vagy az ügyre vonatkozó kérdéseket tegyen fel a kérelmezőnek.

A nemzeti jogszabálytól és eljárásoktól függően, a meghallgatáson jelen lévő más személyek, például a gyámok vagy felnőtt kísérők is felszólalási lehetőséget kaphatnak.

Ha az országban külön iránymutatás van érvényben arra vonatkozóan, hogy a különböző szereplőknek milyen jogai vannak a meghallgatás során, ezt itt találja: [\[nemzeti jogszabályra/iránymutatásra mutató hivatkozás beszúrása\]](#).

5.4. Tájékoztassa a kérelmezőt az eljárás következő szakaszairól [\[vissza\]](#)

5.4.1. Körülbelül mikor hozzák meg a határozatot? [\[vissza\]](#)

A kérelmező számára stresszforrás lehet, ha nem tudja, mikorra várható a határozat. A legtöbb esetben nem lehet pontosan megmondani a kérelmezőnek, hogy mikorra fogják meghozni a határozatot; a vizsgálatot végző tisztviselőnek ugyanakkor a meghallgatás végén legalább nagyjából jeleznie kell a kérelmezőnek, hogy várhatóan milyen határidőn belül fog megszületni a döntés.

5.4.2. Hogyan értesítik a kérelmezőt a határozatról? [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek tájékoztatnia kell a kérelmezőt arról, hogyan fog értesülni a kérelmének eredményéről. A határozatot például a jogi tanácsadón vagy a vizsgálatot végző tisztviselőn keresztül fogják közölni? Írásban és/vagy szóban fogják közölni?

5.4.3. Ki fogja meghozni a határozatot (adott esetben)? [\[vissza\]](#)

Az elv az, hogy a kérelmezőnek nem kell megmondani egy konkrét döntéshozó nevét. Jó szolgálatnak tekinthető ugyanakkor, ha a kérelmezőt tájékoztatják például arról, melyik hivatal és milyen szinten fogja meghozni a döntést.

5.4.4. A fellebbezéshez való jog a kérelem elutasítása esetén [\[vissza\]](#)

A kérelmezőt tájékoztatni kell arról, hogy a kérelem elutasítása esetén joga van fellebbezni. Mikor és hol kell benyújtani a fellebbezést? Melyik hatóság fogja felülvizsgálni a fellebbezést? Számíthat-e a kérelmező a jogi tanácsadója segítségére?

A vizsgálatot végző tisztviselőnek figyelembe kell vennie, hogy a fellebbezési jogról szóló tájékoztatás stresszt okozhat a kérelmezőnek, és azt a benyomást keltheti benne, hogy a hatóságok máris meghozták a (negatív) döntést az ügyről. A vizsgálatot végző tisztviselőnek hangsúlyoznia kell, hogy még nem született döntés, és ezt minden kérelmezővel közlik.

5.4.5. Kedvező válasz esetén: okmányok, családegyesítés, munkavállalási jog stb. [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselő a nemzeti gyakorlattól függően tájékoztathatja a kérelmezőt a kérelem elfogadásának következményeiről. Ha a kérelmezőnek például családtagjai élnek egy harmadik országban és szeretne újra együtt lenni velük, mit kell tennie stb. Az elutasító határozattal szembeni lehetséges fellebbezésről szóló tájékoztatáshoz hasonlóan a vizsgálatot végző tisztviselőnek ezúttal is gondosan ki kell hangsúlyoznia, hogy még nem született döntés.

5.4.6. Megfelelő esetben a határozat meghozataláig a kérelmezőt megillető jogok és juttatások [\[vissza\]](#)

Néhány tagállamban már az eljárás korai szakaszában tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy milyen jogok és ellátások illetik meg a határozat meghozataláig. Ha azonban a kérelmező erről még nem kapott tájékoztatást, helyénvaló, ha a vizsgálatot végző tisztviselő a meghallgatás végén közli vele ezt az információt.

5.5. Ha ebben a szakaszban alkalmazható, adjon lehetőséget a kérelmezőnek arra, hogy megtegye észrevételeit a meghallgatási jegyzőkönyvvel kapcsolatban [\[vissza\]](#)

(az APD-átdolgozás 17. cikke)

A kérelmezőnek lehetőséget kell adni arra, hogy a személyes meghallgatás végén vagy egy megadott határidőn belül, még mielőtt az eljáró hatóság döntést hozna, megtegye az észrevételeit és/vagy szóban és/vagy írásban tisztázza a jegyzőkönyvben vagy az átiratban szereplő félrefordításokat, félreértéseket vagy kihagyásokat. Fontos, hogy a kérelmező teljes körű tájékoztatást kapjon a jegyzőkönyv tartalmáról vagy az átirat lényeges elemeiről, szükség esetén tolmács közreműködésével.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a nemzeti eljárásoktól és gyakorlattól függően a személyes meghallgatás végén fel kell kínálnia ezt a lehetőséget, és kérnie kell a kérelmező megerősítését arra nézve, hogy a jegyzőkönyv vagy az átirat tartalma megfelelő képet ad a meghallgatásról. Ha a kérelmező nem akarja megerősíteni az átirat tartalmát, jegyzőkönyvbe kell venni a megtagadás okát.

Az országban érvényben lévő eljárásról további gyakorlati információk (ha vannak) itt találhatóak: [\[a jogi rendelkezésre/iránymutatásra mutató hivatkozás beszúrása\]](#).

5.6. Adjon lehetőséget a kérelmezőnek a kérdésre [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselőnek a meghallgatás lezárásakor meg kell kérdeznie a kérelmezőt, hogy van-e valamilyen kérdése, amelyet fel szeretne tenni. A kérelmezőt szükség esetén a megfelelő személyhez/szervezethez kell irányítani.

5.7. Meghallgatás utáni tevékenység: gondolja végig a meghallgatást [\[vissza\]](#)

5.7.1. A meghallgatás értékelése [\[vissza\]](#)

Bár a meghallgatás véget ért, még mindig lehetnek olyan témák, amelyek kérdéseket vetnek fel vagy további vizsgálatot igényelhetnek. A legfontosabb kérdés, amit a vizsgálatot végző tisztviselőnek végig kell gondolnia, hogy az összes releváns elemet a lehető legteljesebb mértékben megvizsgálták-e vagy vannak-e olyan további információk, amelyeket be kell gyűjteni ahhoz, hogy a kérelemről határozni lehessen. Az ügy átgondolását a meghallgatás után rövid időn belül meg kell ejteni, amikor a vizsgálatot végző tisztviselő még minden információra jól emlékszik, hogy ne kelljen az ügy újbóli megismerésére pazarolnia az időt.

A meghallgatás után a visszatekintésre és az önelemzésre is fontos időt szánni. A vizsgálatot végző tisztviselőnek végig kell gondolnia, hogy a meghallgatás milyen élmény lehetett a kérelmező szempontjából. A vizsgálatot végző tisztviselő kellő tiszteletet és együttérzést tanúsított-e a helyes szakmai hozzáállás révén?

5.7.2. Önértékelés és visszatekintés [\[vissza\]](#)

A vizsgálatot végző tisztviselő ezt a gyakorlati útmutatót arra is használhatja, hogy értékelje a meghallgatás lebonyolítását és megkeresse azokat a területeket, ahol a munkáján javítani tudna.

A vizsgálatot végző tisztviselőnek arra is vissza kell gondolnia, hogy ő hogyan élte meg a meghallgatást, különösen, ha traumatikus vagy kényes eseményekről volt szó. A vizsgálatot végző tisztviselőnek rendszeresen fel kell mérnie és kezelnie kell a saját igényeit, hogy meg tudja őrizni professzionális hozzáállását és a munkájában eredményes maradjon.

Jogi eszközök és nemzeti hivatkozások

Nemzetközi okmányok

- A menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi genfi egyezmény és 1967. évi New York-i jegyzőkönyv
- Az emberi jogok európai egyezménye (EJEE)
- Egyezmény a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok ellen (CAT)

Európai uniós jogi eszközök

- Kvalifikációs irányelv (átdolgozás) (QD)

Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (átdolgozás)

- A menekültügyi eljárásokról szóló irányelv (átdolgozás) (APD-átdolgozás)

Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/32/EU irányelve a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (átdolgozás)

- Az emberkereskedelem elleni irányelv

Az Európai Parlament és a Tanács 2011. április 5-i 2011/36/EU irányelve az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

Az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlata

- EUB C-364-11. sz., El Kott és társai ügy (a Bíróság ítélete [nagytanács])

Nemzeti jogi eszközök és iránymutatások

Nemzeti jogi eszközök

-

Nemzeti iránymutatás

-

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány:
az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
az Európai Unió képviselőin keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm),
nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm),
a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/europedirect/index_hu.htm)
vagy a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU egész területéről) (*).

(*). A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfűlkéből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>).

